Bélyegző PMKH
Digitálisan aláírta: Bélyegző PMKH
Dátum: 2023.10.11 14:52:09 +02'00'

PEST VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám:	PE-06/KTF/49726-6/2023.	Tárgy:	Nagykovácsi, Nagy-Szénás csúcs, fakereszt helyreállítása/felállítása - természetvédelmi hatósági eljárás
Ügyintéző:	Galamb István		
		Hiv. szám:	-----
Telefon:	(06-1) 478-4400	Melléklet:	-----

HATÁROZAT

A **Kereszténydemokrata Néppárt** (1141 Budapest, Bazsarózsa u. 69., KÜJ: 104257993) Nagykovácsi szervezete (a továbbiakban: Kérelmező) által benyújtott kérelemben foglalt, a Nagykovácsi, Nagy-Szénás-hegy csúcsán (Nagykovácsi 047 helyrajzi számú ingatlan „*a*" alrészlet, Nagykovácsi 7/TN erdőtervi jelű részlet) tervezett fakereszt felállítását

e n g e d é l y e z e m.

I.

A TEVÉKENYSÉG FOLYTATÁSÁNAK TERMÉSZETVÉDELMI FELTÉTELEI

A **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság** (a továbbiakban: DINPI) DINPI/5268-1/2023. számú válaszában adott adatszolgáltatás és természetvédelmi kezelői szakértői **vélemény alapján az alábbiak:**

1. A kereszt felállításához a korábbi megsemmisült kereszt (földrajzi koordináták: E. sz. 47,590668 K. h. 18,871685) betontalapzatának maradványait lehet csak használni, máshol újabb földmunka, betonozás nem végezhető.
2. Az anyagszállításhoz gépjármű használata tilos, az építőanyagok kézi feljuttatása csak a turistaúton történhet.
3. A visszaállítás során a környező területek nem sérülhetnek, semminemű hulladék nem maradhat a területen.
4. A helyszínen taposási kárral járó tevékenység a későbbiekben sem végezhető.

II.
JOGKÖVETKEZMÉNYEK

1. *A természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 80. § (1) bekezdés e) pontja alapján, aki tevékenységével vagy mulasztásával természetvédelmi hatósági engedélyköteles tevékenységet, vagy – a természetvédelmi hatóság szakhatósági közreműködési kötelezettségéhez, vagy természetvédelmi szakkérdés vizsgálati kötelezettséghez kötött – más hatósági engedélyköteles tevékenységet engedély nélkül vagy az

engedély természetvédelmi előírásaitól eltérően, továbbá a természet védelmét szolgáló jogszabályi előírást érintő bejelentést, ellenőrzött bejelentést anélkül vagy a tevékenység megkezdésére való jogosultság megnyílását megelőzően végez, természetvédelmi bírságot köteles fizetni.

2. A Tvt. 78. § (1) bekezdése szerint a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket.

III.
EGYÉB

1. Ez az engedély 2023. december 31. napjáig hatályos.
2. Ez az engedély a szükséges egyéb hatósági, (szakhatósági, tulajdonosi, vagyonkezelői, stb.) engedélyek beszerzése alól nem mentesít.

❖

Megállapítom, hogy eljárási költség ebben az eljárásban nem merült fel.

A határozat a közléssel véglegessé válik, fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a közléstől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható a Pest Vármegyei Kormányhivatalnál előterjesztett, de a Budapest Környéki Törvényszékhez címzett keresetlevél benyújtásával. A keresetlevélben azonnali jogvédelem kérhető. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése. A halasztó hatály elrendelése esetén közigazgatási cselekmény nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható és egyéb módon sem hatályosulhat.

Természetes személy a keresetlevelet elektronikus úton vagy papír alapon is (Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály – 1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12.) benyújthatja.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-ában meghatározottak elektronikus úton nyújthatják be a keresetlevelet. Elektronikus úton a keresetet csak e-Papír üzenetküldő alkalmazás útján lehet benyújtani, amely az alábbi elektronikus felületen található: „https://epapir.gov.hu".

A jogi képviselővel eljáró ügyfél csak elektronikus úton nyújthatja be a keresetlevelet.

A képviselő elektronikus kapcsolattartás esetén a keresetlevél mellékleteként csatolja az elektronikus okiratként rendelkezésre álló vagy az általa digitalizált meghatalmazást, kivéve, ha a képviselő meghatalmazása a rendelkezési nyilvántartásban szerepel.

A közigazgatási per illetéke 30 000 Ft, azonban a feleket vagyoni és jövedelmi viszonyaikra tekintet nélkül illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart.

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12.
Telefon: (06-1) 478-4400 Fax: (06-1) 478-4520; KRID:201436115
E-mail: zoldhatosag@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

INDOKOLÁS

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályhoz (a továbbiakban: Természetvédelmi Hatóság) érkezett kérelmében a Nagykovácsi, Nagy-Szénás csúcsán tervezett fakereszt felállítására kért engedélyt a Kérelmező.

Az ügy vizsgálata során megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység az alábbiakat érinti:

- *A Budai Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról* szóló 125/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet (a továbbiakban: 125/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet) alapján, országos jelentőségű fokozottan védett természeti terület.
- *A Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület természetvédelmi kezelési tervéről* szóló 17/2008. (VI. 3.) KvVM rendelet (a továbbiakban: 17/2008. (VI. 3.) KvVM rendelet) szerint, a Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület részét képezi.
- *Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet] és *az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről* szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelettel kihirdetett, Natura 2000 hálózathoz tartozó, HUDI20009 jelű, Budai-hegység megnevezésű, jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (a továbbiakban: Natura 2000 terület).

A Tvt. 38. § (1) bekezdése alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a terület igénybevételéhez.

Megállapítottam, hogy *a* természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet] 19. §-a, és 2. sz. mellékletének II. fejezet 5. pontja alapján az ügy elbírálásához szükséges adatokkal a DINPI rendelkezik.

Az üggyel kapcsolatban a DINPI a DINPI/5268-1/2023. számú válaszában adta meg adatszolgáltatását és természetvédelmi kezelői szakértői véleményét az alábbiak szerint:

„...Adatszolgáltatás
A kereszt felállítására kijelölt Nagykovácsi 047a hrsz.-ú, erdő művelési ágú földrészlet:

- *A 125/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet alapján Budai Tájvédelmi Körzet részeként országos természetvédelmi oltalom alatt áll, fokozottan védett terület.*
- *A A Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 17/2008. (VI. 3.) KvVM rendelet (továbbiakban: kezelési terv) alapján „A" kezelési (természeti) övezet.*
- *Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 5.9. alapján a Budai-hegység (HUDI20009) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési (Natura 2000) terület része.*
- *A Magyar Állam tulajdona. Vagyonkezelője a Pilisi Parkerdő Zrt. (továbbiakban: Vagyonkezelő). Erdőtervezett terület 7/TN erdőrészlet.*

A tervezett kereszt környezetében előforduló védett és közösségi jelentőségű fajok, illetve közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok:

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12.
Telefon: (06-1) 478-4400 Fax: (06-1) 478-4520; KRID:201436115
E-mail: zoldhatosag@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

Leánykökörcsin (Pulsatilla grandis), fekete kökörcsin (Pulsatilla nigricans), Szent László-tárnics (Gentiana cruciata), árlevelű len (Linum tenuifolium), borzas vértő (Onosma visianii), csinos árvalányhaj (Stipa pulcherrmina), sárga-kövirózsa (Jovibarba globifera), ezüstaszott (Paronychia cephalotes), kövér daravirág (Draba lasiocarpa), fecskefarkú lepke (Papilio machaon), kardoslepke (Iphiclides podalirius), nagy rókalepke (Nymphalis polychloros), fűrészlábú szöcske (Saga pedo).

6190 Pannon sziklagyepek (Stipo-Festucetalia pallentis) és 6240 Szubpannon sztyeppék.

Természetvédelmi kezelői információk"

.....

„A keresztet az Országos Kék Túra (OKT) nyomvonala mentén a Nagy-Szénás hegy tetejére tervezik felállítani"

.....

„A Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület természetvédelmi kezelési tervéről szóló 17/2008. (VI. 3.) KvVM rendelet alapján

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

- Őrizze meg a területen élő védett es fokozottan védett növény- és állatfajok által reprezentált, európai szinten is egyedülálló életközösséget. (Őrizze meg a világon egyedül itt előforduló pilisi len (Linum dolomiticum) egyedszámát, populációinak kiterjedését.)

- Őrizze meg a területen található földtani és felszínalaktani értékeket.

- Őrizze meg a terület tájképi értékeit.

3.2.6. Terület- és földhasználat

- A területen tilos minden olyan új létesítmény építése, fejlesztése, felállítása, amely nem közvetlenül természetvédelmi célokat szolgál.

Igazgatóságunk a fakereszt felállítását „..." elsősorban a fokozottan védett területen kívül a természeti értékekre figyelemmel tartja elfogadhatónak természetvédelmi kezelői szempontból."..."Az alábbi korlátozásokat javasoljuk előírni.

- a korábbi kereszt (földrajzi koordináták: E. sz. 47,590668 K. h. 18,871685) betontalapzatának maradványait lehet csak használni, máshol újabb földmunka, betonozás nem végezhető.

- az anyagszállításhoz gépjármű használata tilos, az építőanyagok feljuttatása csak a turistaúton engedhető.

- a visszaállítás során a környező területek nem sérülhetnek, semminemű hulladék nem maradhat a területen.

...

Igazgatóságunk a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 20.§ alapján nyilatkozott."

❖

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12.
Telefon: (06-1) 478-4400 Fax: (06-1) 478-4520; KRID:201436115
E-mail: zoldhatosag@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

A DINPI jelenleg rendelkezésre álló adatai szerint a kérelemben megjelölt területen közvetlenül nem, de annak közelében számos védett állat- és növényfaj állománya megtalálható.

A 17/2008. (VI. 3.) KvVM rendelet 2. számú melléklete szerint a Nagykovácsi 7/TN erdőtervi jelű részlet az Európa Diplomás terület „A" kezelési övezetében található.

A 17/2008. (VI. 3.) KvVM rendelet 5. számú mellékletében található a Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület természetvédelmi kezelési terve.

A kezelési terv 5. számú melléklete szerint:

„…1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

– Őrizze meg a területen élő védett és fokozottan védett növény- és állatfajok által reprezentált, európai szinten is egyedülálló életközösséget.

– Őrizze meg a világon egyedül itt előforduló pilisi len (Linum dolomiticum) egyedszámát, populációinak kiterjedését.

– Őrizze meg a területen található földtani és felszínalaktani értékeket.

– Őrizze meg a terület tájképi értékeit….

3.2.6. Terület- és földhasználat

– A területen tilos minden olyan új létesítmény építése, fejlesztése, felállítása, amely nem közvetlenül természetvédelmi célokat szolgál…."

A 125/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet 3. §-a alapján a Budai Tájvédelmi Körzetben a védettség indoka és célja a terület jellegzetes tájképi és természeti adottságainak, földtani és felszínalaktani természeti értékeinek, növénytársulásainak, növény- és állatfajainak megőrzése, a területen található történelmi, kultúrtörténeti értékek megóvása.

A Tvt. 5. § (1) bekezdése szerint: *„Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában."*

A Tvt. 8. §-ának (1) bekezdése szerint: *„A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani."*

A Tvt. 17. §-ának (1) bekezdése szerint: *„A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni."*

A Tvt. 31. §-a szerint: *„Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni."*

A Tvt. 40. § (1) és (2) bekezdése szerint: *„Fokozottan védett természeti területre történő belépéshez – a jelzett turistautak és tanösvények kivételével – a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek – feladatuk ellátásához szükséges mértékben – engedély nélkül beléphetnek.*

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12.
Telefon: (06-1) 478-4400 Fax: (06-1) 478-4520; KRID:201436115
E-mail: zoldhatosag@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

(2) Fokozottan védett természeti területen csak természetvédelmi kezelés, a 38. § (1) bekezdése alapján engedélyezett tevékenység, továbbá – a lehetőséghez képest – a természetvédelmi hatósággal egyeztetett közvetlen élet- és vagyonvédelmi beavatkozás végezhető."

A Tvt. 42. §-ának (1) bekezdése kimondja: *„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása."*

A Tvt. 43. §-ának (1) bekezdése szerint: *„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása."*

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. §-ának (1) bekezdése értelmében: *„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása."*

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. §-ának (1) bekezdése alapján: *„Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat."*

Az engedélyezési eljárás során az alábbiak kerültek megállapításra:

- A fakereszt tervezett felállításával érintett terület fokozottan védett természeti terület, illetve Natura 2000 terület, továbbá üzemtervezett erdőterület. A DINPI jelenleg rendelkezésre álló adatai szerint a kérelemben megjelölt területen közvetlenül nem, de annak közelében számos védett állat- és növényfaj állománya megtalálható.
- Ugyanakkor a fakereszt tervezett felállításával érintett helyen korábban is állt egy hasonló kereszt.
- A keresztet az Országos Kék Túra (OKT) nyomvonala mentén a Nagy-Szénás hegy tetejére tervezik. A helyszín a panorámája okán sok embert vonz a területre. A hegycsúcs látogatottsága mára már igen komoly méreteket öltött. A kilátópontok és a kereszt környéke erősen taposott helyekké váltak.
- A tevékenységgel közvetlenül érintett Natura 2000 élőhely erősen taposott felszínű terület, így az érdemi bolygatással nem járó tevékenység során nem várható Natura 2000 jelölő élőhely vagy faj vonatkozásában kimutatható érdemi kedvezőtlen hatás, ezért külön Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése nem vált szükségessé.
- A fakeresztet a lehető legkisebb bolygatással a korábbi kereszt helyére kívánják felállítani, úgy hogy a tevékenység nem jár bolygatással és a természetvédelmi kijelölési és jogszabályon alapuló kezelési célokkal összhangban legyen.

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12.
Telefon: (06-1) 478-4400 Fax: (06-1) 478-4520; KRID:201436115
E-mail: zoldhatosag@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

- **A DINPI, mint a terület természetvédelmi kezelésért felelős szerve megfelelő természetvédelmi előírások figyelembe vételével elfogadhatónak tartja a tervezett tevékenységet.**

❖

Az eljárás során megállapítottam, hogy a fakereszt felállítása a természetvédelmi szempontú előírások figyelembe vételével nem jár a közvetlenül érintett fokozottan védett, erősen degradált terület természeti állapotában olyan további kedvezőtlen változással, ami a természetvédelmi célokkal és a fenntartási tervben, illetve a terület természetvédelmi kezelési tervében foglaltakkal szemben állna, ezért **az engedély** a rendelkező rész előírásainak figyelembe vételével **megadható.**

Ez a döntés a Tvt. 38. § (1), 40. § (1) bekezdésén, az Ákr. 80. §-ának (1) bekezdésén és az Ákr. 81. §-ának (1) bekezdésén alapul.

A Tvt. 75/A. §-a alapján a természetvédelmi hatósági eljárásokban a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv a törvény erejénél fogva ügyfélnek minősül, ha az eljárás a feladatkörét és a működési területét érinti.

Ez a határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdésében foglaltak szerint válik véglegessé.

Határozatom elleni fellebbezés az Ákr. 116. § (1) bekezdése alapján kizárt, a bírósági felülvizsgálat lehetőségét a 114. § (1) bekezdése biztosítja.

A Törvényszék illetékességét *a közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 13. § (1)-(2) bekezdései állapítják meg. A keresetlevél benyújtásának helye és ideje a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján került meghatározásra.

A közigazgatási per illetékének mértékét *az illetékekről* szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése, megfizetésének módját a 74. § (1)-(1a) bekezdése határozza meg, az illetékfeljegyzési jogról a 62. § (1) bekezdés h) pontja rendelkezik.

A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatás a Kp. 77. §-án alapul, amely szerint, ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben, az alperes a védiratban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye.

A területi természetvédelmi hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét a 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet szabályozza.

Budapest, 2023. október 10.

Dr. Tarnai Richárd főispán
nevében és megbízásából:

dr. Cserkúti Szabolcs
6. főosztályvezető

Kiadmány hiteléül:
Kapják: Ügyintézői utasítás szerint

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12.
Telefon: (06-1) 478-4400 Fax: (06-1) 478-4520; KRID:201436115
E-mail: zoldhatosag@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Másolatot készítette:

Tulkán Ágnes

Pest Vármegyei Kormányhivatal

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási

Főosztály

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfelelőséghez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja